

Као неко ко већ дуже вријеме прати рад домаћих интернет медија, прије свега портала и блогова политичке оријентације, не могу да се отмам утиску мањкавости досадашњих анализа и расправа о феномену "Друге Србије". Прије свега, често се занемарују узроци и симптоми ове, са историјског и социолошког аспекта посматрано, само Србима својствене појаве, а затим и услова и окружења у којима се мисли и постулати "нове", "денацификоване", "лустриране", "европске" и какве-све-не Србије шире, трујући и вријеђајући интелект сваког иоле национално освјештеног и патриотски орјентисаног грађанина.

Друга примједба ауторима текстова који се баве овом темом се односи на често потцјењивање тренутног домета и капацитета другосрбијанаца, поготово по питању инфилтрирања у омладинске и студентске организације а самим тим и стварања у генерацијском смислу трајније и стабилније основе за дјеловање. Мазохистичко и поданичко онанисање над врхунским моралним, духовним и надасве људским вриједностима српског народа и његове вишевијековне државотворности, фалсификовање историјских чињеница и анулирање циљева борбе, наметање кривице, импутирање геноцида, ниподиштавање и изругивање са српским жртвама протеклих ратова, дакле све оно што је препознатљиво под фирмом "Друга Србија", је заиста један монструозан и уникатан пројекат који има и обресе експерименталног јер оно што је креаторима и реализаторима ове идеје готово еротски привлачно је чињеница да одговорност за успјех лежи у самим покусним кунићима, односно преданости затрованих.

За разлику од "круга двојке" и историјскополитичког насљеђа СК Србије који се до касних осамдесетих чврсто држао социјалистичке догме о неопходности слабе Србије као битне претпоставке јаке Југославије, послје слома самоуправне заједнице идеја о растакању српског националног корпуса у аутентичном облику али у измјењеним околностима наставља да живи у ванинституционалној (или бар у полулегалној) форми све до 5. октобра.

Радови које сам имао прилике читати и овдје, на НСПМ-у, иако обилују фантастичним анализама самог феномена и његових актера, готово сви до једног запостављају битан

аспект ове појаве а то је њена географска дисперзија. Овдје ћу се прије свега осврнути на Републику Српску, од многих коментатора овог портала крштenu и као "пијемонт српства" гдје је појава другосрбијанске мисли донедавно била само песимистична и мало вјероватна прогноза.

За разлику од "круга двојке" и историјскополитичког наслеђа СК Србије који се до касних осамдесетих чврсто држао социјалистичке догме о неопходности слабе Србије као битне претпоставке јаке Југославије, послије слома самоуправне заједнице идеја о растакању српског националног корпуса у аутентичном облику али у измјењеним околностима наставља да живи у ванинституционалној (или бар у полулегалној) форми све до 5. октобра. Стега режима Слободана Милошевића и постепена идеолошка трансформација од изразито националне са почетка деведесетих до јуловски космополитске и анационалне десет година послије, код другосрбијанаца је често изазивала конфузију а у одређеним тренутцима и отворено кокетирање са идејама Мирјане Марковић и Југословенске удружене левнице. Битан предуслов је испуњен још у Дејтону епитетом "фактора мира и стабилности" додијељеном овом брачном пару од стране тадашње америчке администрације, а којим је био овјенчан све до агресије НАТО-а.

Преко Дрине се за то вријеме рат, иако не оружјем, водио несмањеном жестином. Етничка трвења, економска и инфраструктурна девастација и политичке кризе су главне одлике дејтонске Босне и Херцеговине у првим поратним годинама. Републику Српску су поред изолације међународне заједнице додатно дестабилизовали епизодни упливи Београда у локалне политичке прилике и константни сукоб са Високим представником. У таквим околностима, смјена круте СДС-ове власти и долазак Милорада Додика на чело владе а Биљане Плавшић на чело ентитета је личило на праву авангарду, прије свега због њихових умјерених и прозападних ставова. Отприлике у исто вријеме, у процјепу између ултранационалне и нешто умјереније политике стварају се и прве невладине организације и удружења грађана за "грађански активизам", "промоцију културе дијалога", "спајања мостова" и сличних. Материјална и нематеријална средства за рад ових организација су обезбјеђивана из тада више него издашних донација и фондова иностраних развојних агенција, економских међународних и европских мисија симптоматичних назива и скраћеница. На чело ових микроћелија постављани су махом млади људи, несвршени и социјално угрожени студенти који су својим постепеним изласком из сјенке и доцнијим политичким ангажманом отворено пропагирали до јуче незамисливе идеје о потреби заједништва, нео братству и јединству, отклону према узрочницима рата (Србији и Београду) и поновним повезивањем са Сарајевом уз незаобилазно мантрање европским циљевима и вриједностима. Покрећу се студентски часописи, штампају памфлети, успостављају се и финансирају телевизијске станице и читаве мреже босанскохерцеговачких емитера који свакодневно бомбардују причом о неопходности разбијања националних торова а неки иду толико далеко да јавно промовишу идеју о наднационалном и субевропском босанском идентитету.

Покрећу се студентски часописи, штампају памфлети, успостављају се и финансирају телевизијске станице и читаве мреже босанскохерцеговачких емитера који свакодневно бомбардују причом о неопходности разбијања националних торова а неки иду толико далеко да јавно промовишу идеју о наднационалном и субевропском босанском идентитету.

У периоду од 2000. до 2006. године, стицајем по српски народ и Републику Српску катастрофалних политичких околности, свакодневних преноса надлежности на БиХ, огромног притиска од стране ОХР-а, губитка обавјештајне службе, војске и многих других елемената Дејтоном дефинисане државности, апатија која се огледала кроз свакодневницу у којој је укидање Републике Српске била неминовност смањила је потребу за финансирањем медија и организација под контролом ОХР-а. Истовремено, у Србији по истом рецепту настају или свој рад интензивирају "Жене у црном", "Фонд за хуманитарно право" и слични кружоци који намећу концепт денацификације, лустрације, извињења, колективне кривице и сл. У аналима поданичког односа према Сарајеву и Загребу као искључиви кривац за српску агресију наводе се прије свега Милошевић и Карацић, али прави трн у оку је оно што је, по Кандићевој, Луковићу, Бисерко и сличним нуспродуктима менталне дисфункције њихова оставштина - "Шумска", "геноцидна творевина" и сл. Дакле, циљ је јасан – укидање Српске као први корак ка разграђивању (остатка) Србије.

Поновним доласком Милорада Додика на чело владе почетком 2006. године и његовом све израженијом националном политиком праћеном добрим економским потезима, вјера у Републику Српску и њену одрживост расте и јача. Готово плебисцитарна подршка коју су грађани Српске дали његовом СНСД-у на изборима исте године радикално мијења политичку ситуацију у Босни и Херцеговини. Истовремено се све невладине организације са обе стране Дрине алармирају. На телевизијске екране се враћа Сорошева "Бука", оснивају се нови интернет портали, а медијски простор на емисији федералне телевизије названој "60 минута" уступа се самозваним економским експертима који предвиђају брзи крах Додикове политике. Са несмањеном жестином из београдске другосрбијанске централе стижу и први напутци о потреби стварања кохерентније и чвршће бањалучке испоставе. Тако смо у протеклим годинама по стручним и сваким другим семинарима често угошћавали Јовановића, Кандићеву и сличне, док су млада лица у трансу непримјећујући слушали о благодетима европског живота и неопходности испуњавања услова 5+2+3+1+4, уз незаобилазну лекцију о геноциду у Сребреници, великосрпској хегемонији, потреби љубљења скута "напаћеном" Сарајеву итд. Појављују се нова лица, на "алтернативним" медијима гостују алтернативни политички аналитичари, психолози и остали познаваоци прилика који редовно упућују на неодрживост овакве државе и позивају на редефинисање уставних начела и

прекомпозицију због "скупог и неефикасног државног апарата".

Појављују се нова лица, на "алтернативним" медијима гостују алтернативни политички аналитичари, психолози и остали познаваоци прилика који редовно упућују на неодрживост овакве државе и позивају на редеофинисање уставних начела и прекомпозицију због "скупог и неефикасног државног апарата".

Најављени протести на бањалучким улицама формално у организацији неколико удружења грађана, у стварности од стране бањалучког СДП-а, само су један вид активизма Друге Српске. Нажалост, инструментализовање младића и дјевојака који пристају играти на мелодије Златка Лагумџије у тренуцима када се читав један народ у БиХ прегласава, а њихова изборна воља ниподаштава на најперфиднији начин, јесте уобичајен метод којом се сарајевски политички круг и до сада служио. На тај начин се фокус са проблема елементарне немогућности суживота у Федерацији БиХ пребацује на Републику Српску а све под ревносим оком камера ФТВ-а.

Провинцијализам овдашњих "другосрба" се компензира београдским и сарајевским сленгом, а усвајањем и трансфером идеја са извора антисрпске пропаганде попут Луковићевих Е-новина или ЛДП-ових портала процес стварања Друге Српске одмиче и пријети да прерасте у акутну појаву. Истакнути борци за људска права, политички плурализам, помирење и искорјењивање српског националног духа су тако створили специфичну синергију материјалног интереса и грађанскоевропских опсијена. Све зарад боље будућности, дакако.